

Суверенітет України, як невід'ємний атрибут української державності.

Верховна Рада Української РСР 16 липня 1990 р., виражаючи волю української нації, всього народу України проголосила державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зв'язках. У прийнятій Декларації про державний суверенітет України зазначається, що Україна як суверенна національна держава розвивається в існуючих кордонах на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення. Україна здійснює захист і охорону національної державності українського народу. Будь-які насильницькі дії проти національної державності України з боку політичних партій, громадських організацій, інших угруповань чи окремих осіб переслідуються за законом.

03 серпня 1990 р. Верховна Рада Української РСР як вищий представницький орган суверенної держави прийняла закон “Про економічну самостійність України”. Цей закон на основі Декларації про державний суверенітет України визначає зміст, мету і основні принципи економічної самостійності України як суверенної держави, а також механізм господарювання. Регулювання економіки і соціальної сфери, організації фінансово-бюджетної, кредитної та грошової системи України. Наступник кроком на шляху утвердження суверенітету українського народу було проголошення Верховною Радою УРСР 24 серпня 1991 р. незалежності України і створення самостійної української держави України. Також слід зазначити, що 24 серпня та 1 грудня 1991 р. увійшли в історію України як дати, коли питання української державності було вирішено остаточно.

Суверенітет володіє такими основними властивостями :

- 1) Суверенітет єдиний і неподільний, він не може бути розділений.
- 2) Суверенна влада постійна - її не можна передати на деякий період кому-небудь.
- 3) Суверенна влада необмежена і надзаконна - жоден людський закон не може обмежувати суверенітет.
- 4) Суверенна влада підкоряється тільки божественним і природним законам, але не релігійним догмам.

Нині поняття суверенітету означає верховенство і незалежність влади. Таким чином, термін “незалежність” є складовою поняття “суверенітет”. Водночас “незалежність” має самостійне політико-правове навантаження - поглиблення і розвиток суверенітету, включення будь-якої підлеглості і залежності. Україна спочатку проголосила державний суверенітет (16 липня 1990р.), а потім – незалежність (24 серпня 1991 р.). В наш час дуже важливо є

правильне наукове тлумачення суверенітету, в тому числі співвідношення державного, народного та національного суверенітету.

Конституція України відносить такі принципи, властивості та якості державної влади, як державний суверенітет, розподіл влади, вимога функціонування державних структур до компетенції Конституції та законів. Держава є офіційним представником народу, покликана виражати волю своїх громадян, забезпечувати їх права та свободи, законні інтереси. Саме державна влада володіє правом видання обов'язкових до виконання наказів громадянами. Звідси випливають її значні можливості як щодо сприяння реалізації прав та свобод громадян, так і щодо порушення цих прав. Суверенітет є якісною ознакою держави, його невід'ємною властивістю, обов'язковою умовою його міжнародної правосуб'єктності. Суверенітет Української держави впливає із суверенітету народу, оскільки народ є творцем та носієм державного суверенітету, волевиявлення народу породжує державну владу. В той же час народ виступає як своєрідний гарант державного суверенітету, так як будь-який утисок незалежності держави, зменшення верховенства влади означає порушення корінних інтересів народу, стає джерелами внутрішніх або міжнародних конфліктів.

Суверенітет – є важливим атрибутом держави, основа ефективної реалізації своїх багатогранних функцій. Із суверенітету України випливає її незалежність, самостійність органів державної влади у вирішенні зовнішніх і внутрішніх проблем. Державний суверенітет і незалежність – є головними ознаками держави.

Тепер слід розкрити поняття державного суверенітету, але необхідно відмітити, що, крім державного суверенітету існує ще два види суверенітету, а саме: національний і народний.

Отже зробимо висновок, що Суверенітет України – це властивість України, яка визначає її верховенство, самостійність, та незалежність при виконанні внутрішніх та зовнішніх функцій, незалежність держави від інших політичних і соціальних влад всередині суспільства та від іноземних держав і організацій у вирішенні питань внутрішньої і зовнішньої політики. Суверенітет не може бути основою для антиправових дій, для сваволі. Суверенітет має економічну, політичну і юридичну сторони. За цією ознакою держава відрізняється від колоній та напівколоній.

Провідний спеціаліст
Дніпровського районного
управління юстиції у м. Києві
В.О. Кодь